

Безплатна
подкрепа за проекти по
енергийна ефективност
в промишлени системи
или улично осветление

България е една от избраните

5 европейски държави, които работят активно за стандартизиране на проекти за енергийна ефективност

Български проект може да бъде един от Пилотните, получили безплатна техническа подкрепа при разработването и консултации от български и международни експерти

Рядко си говорим за пловди, в които България има предимство пред редица западни държави, особено ако става въпрос за решения в сферата на енергийната ефективност. Противно на повечето очаквания обаче, България е една от избраните 5 европейски държави, които работят активно за стандартизиране на проекти

за енергийна ефективност. И съответно това води след себе си до редица възможности за пазара тук.

За какво става въпрос?

През 2015 г. стартира инициативата Investor Confidence Project, финансирана от програмата на Европейската комисия „Хоризонт 2020“. Основната цел е да се стандартизира процесът на разработване и документирание на проекти по енергийна ефективност, което пък от своя страна да доведе до намаляване на риска и да привлече допълнителен интерес от страна на финансиращи институции. Инициативата се осъществява пилотно в пет европейски държави – Австрия, Великобритания, Германия, Португалия и България. До момента има над 30 проекта и програми, сертифицирани съгласно изискванията или възприели критериите на ICP за оценка на проекти. Създадена е Европейска мрежа от инвеститори, която има за цел да събере инвеститори и разработчици на проекти по енергийна ефективност. Членове на мрежата са 18 финансиращи институции с общ капитал от над 1,5 милиарда евро, над 30 сертифицирани разработчици на проекти и повече от 200 групи организации, подкрепящи целите на инициативата.

В резултат на активната работа в рамките на проекта, през 2016 г. Европейската комисия обяви ICP Еуропа за „най-добра практика“ за максимизиране на потенциала за енергийни спестявания в нови сгради и за увеличаване на инвеститорския интерес и доверие в проекти за енергийни обновления в съществуващи сгради. Също през 2016 г., Green Business Certification Inc. (GBCI) и Environmental Defense Fund (EDF) анонсираха своята стратегическа визия за съвместна работа за разработване, предоставяне и промотиране на Investor Confidence Project (ICP) като водещия глобален стандарт в разработването на проекти за енергийна ефективност.

До 2017 г. сертифицирането, съгласно критериите на ICP, беше възможно единствено за проекти на жилищни и административни сгради. След сериозната

международна подкрепа на проекта, неговото покритие беше разширено в посока сертифициране също на промишлени системи, системи за външно осветление и централно топлоснабдяване.

Как „работи“ на практика ICP и кои са основните елементи на тази инициатива?

Инициативата ICP възниква като отговор на редица съществуващи проблеми, които все още не могат да бъдат преодолени. Най-общо, в момента енергийната ефективност не отговаря на нуждите на капиталовите пазари, в същото време са налице редица пречки при увеличаването на инвестициите – проектите често са прекалено малки, за да са интересни за институционалните инвеститори, методите за разработване и документирание не са стандартизирани, а наличният капацитет на финансовия сектор да оцени стойността и рисковете от един проект за енергийна ефективност е ограничен.

Въпреки целенасочените усилия на европейско и национално ниво, обемът на инвестициите в енергийна ефективност е значително по-нисък от необходимия за постигане на целите, свързани с изменението на климата и енергийната сигурност. Финансовият ресурс няма как да бъде осигурен само с публични средства, затова ролята на частния капитал в инвестициите в енергийна ефективност трябва да бъде много по-значима. За да се случи това, трябва да превърнем енергийната ефективност в нещо, което хората искат да купят, и нещо, което лесно може да бъде финансирано от институционален капитал в мащаб. За да повиши доверието на инвеститорите, ICP се фокусира върху стандартизирането на проекти за енергийна ефективност. Основните елементи, част от тази инициатива, са ICP протоколите и Investor Ready Energy Efficiency (IREE) сертификацията.

Протоколи за енергийни обновления.

Това са документи, обхващащи целия жизнен цикъл на разработването и изпълнението на проект за

□ ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

енергийна ефективност – определяне на базовата линия, изчисление на енергийните спестявания, проектиране и строителство, експлоатация поддръжка и мониторинг, измерване и проверка. Протоколите са създадени на база съществуващи и широко признати европейски и национални стандарти, като въвеждат стандартизиран процес от най-добри практики в сферата. Приложими са за повечето проекти за енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради, промишлени системи и системи за улично осветление. Налични са различни версии на протоколите спрямо типа на проекта – частично или цялостно обновяване на сгради или промишлени системи. Важно е да се отбележи, че протоколите не въвеждат нови стандарти, а събират най-доброто от вече съществуващите стандарти.

ICP Протоколите са безплатни, те могат да бъдат изтеглени от интернет страницата на инициативата. Могат да се използват и само като ръководства при разработването на проекти, дори и да не се приложи процесът на сертификация.

Investor Ready Energy Efficiency (IREE) сертификация

Предоставя се на проекти за енергийно обновяване, отговарящи на изискванията на ICP протоколите. Тези проекти се създават под ръководството на ICP разработчици и се сертифицират чрез независим преглед от ICP оценител за осигуряване на качеството. IREE сертифицирането е важен фактор при взимането на инвестиционното решение. Извършва се след завършване на идейния, технически и работен етап на проекта, но преди осъществяването му.

IREE проектите значително повишават нивото на доверие в качеството им сред инвеститорите, собствениците на съоръжения и други заинтересовани страни, което допринася за ускорената оценка на проекта и преференциални условия за финансирането му.

IREE проектите значително повишават нивото на доверие в качеството им сред инвеститорите, собствениците на съоръжения и други заинтересовани страни, което допринася за ускорената оценка на проекта и преференциални условия за финансирането му.

Какви са точно ползите за пилотните държави, в това число и България?

На първо място, протоколите ще са достъпни на български език. Те вече са разработени като документи и предстои преводът им, веднага след което ще бъдат достъпни за експертите по разработване на проекти по енергийна ефективност и всички заинтересовани. Списание „Ютилитис“ ще е първата медия в България, която ще обяви готовите протоколи и ще ги представи в първите броеве на следващата година.

Има и един много интересен момент от практическото приложение на ICP – съществува възмож-

Обученията са напълно безплатни, разделени са по теми, провеждат се дистанционно и са отворени за всички заинтересовани страни

ност български проект да бъде един от Пилотните, получили безплатна техническа подкрепа при разработването и консултации от български и международни експерти. За кого би имало полза да се включи в пилотното въвеждане на ICP системата в България? Всяка организация или експерт, които се занимават с разработване на проекти по енергийна ефективност. Подходяща би била всяка идея за проект по енергийна ефективност в промишлена система или в система за улично осветление. Международният екип за инициативата ICP ще ви подкрепи в нейното развитие, съгласно изискванията на ICP протоколите и сертифицирането ѝ чрез оказването на безплатна техническа помощ.

Разработването на пилотен проект, съгласно изискванията на ICP схемата, би повишило информираността на разработчика по отношение тенденциите и най-добрите практики на европейско ниво при реализиране на проекти за енергийна ефективност. Участието с пилотен проект би осигурило възможност за прилагане на подобрен подход при планирането и реализирането на проекта, позволяващ проследяване и гарантиране на ползите от направените инвестиции.

На трето място, не е за подценяване възможността за участие в безплатната обучителна програма, която повишава компетенциите на експерти по разработване на проекти и създава важно конкурентно предимство. Обученията са напълно безплатни, разделени са по теми, провеждат се дистанционно и са отворени за всички заинтересовани страни. Единствените условия са да бъде извършена предварителна регистрация и участниците да владеят английски език. На сайта на инициативата e.eeperformance.org е налична актуална информация за следващите дати, на които се организират обученията.

*За допълнителна информация как може да се включите с пилотен проект, може да се свържете с denkstatt България, партньор на инициативата в България – Петър Сеизов, peter.seizov@denkstatt.bg.

Петър Сеизов, консултант в denkstatt България

Петър Сеизов е старши консултант в екипа на denkstatt (Денкстат) – консултантска група в Централна и Източна Европа, която помага на бизнеса да управлява въздействията си върху природния и социалния капитал. През последните 10 години работи по проекти, свързани с устойчивото бизнес развитие, изготвя национални и корпоративни инвентаризации на емисии на парникови газове, анализи на жизнения цикъл на продукти и въглеродни отпечатъци, въвежда системи за управление на околната среда и енергията, провежда обучения на екологични теми. От 2015 г. е част от международния екип, работещ по въвеждането на инициативата Investor Confidence Project в Европа, която цели да стандартизира процеса по разработване на проекти по енергийна ефективност.

